

УДК 398.2(477)

ФОЛЬКЛОР ЯК РІЗНОВИД УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ

Балагура В. О.

Науковий керівник – к.і.н., доц. Бадєєва Л. І.

Харківський національний університет радіоелектроніки,

каф. українознавства, м. Харків, Україна

тел. +38(050) 045-31-33.

This work examines the peculiarities of folklore as a form of folk creativity that reflects the spiritual face of the people, its national character and work. Folklore is a collective phenomenon, anonymous and conveys the aspirations and views of the broad masses of the people. In folklore, the enemies of the people are negatively portrayed, and the best human traits are praised. This approach makes it possible to better understand the cultural heritage of the people and its history. Various genres of folklore are fully represented in the folk art, including poems, ballads, songs, fairy tales, proverbs, etc. This indicates the importance of folklore as a national cultural heritage.

Фольклор є неповторним елементом культурної спадщини кожної нації, включаючи українську. Фольклор передається з покоління в покоління і містить в собі цінну інформацію про традиції, звичаї, вірування, історію та менталітет народу, він відіграє важливу роль у формуванні національної ідентичності.

Протягом тисячоліть розвитку ранньої людської цивілізації художньо-естетичні потреби людини, які виникли в процесі її трудової діяльності, задовольнялися засобами народного мистецтва в усіх його різновидах і жанрах: словесному, образотворчому, музичному, хореографічному тощо. Фольклор – це усна народна творчість, поетична історія народу, бо в ній знайшли своє відображення історичні події, суспільне та побутове життя в різні епохи. Термін «фольклор» уперше вжитий 1846 року англійським ученим Вільямом Томсоном.

Основні особливості фольклору:

1. Фольклор – явище колективне, при цьому не принижуються роль талановитих особистостей (Маруся Чурай, Семен Климівський).
2. Фольклор – явище національне, в ньому відображено духовне обличчя народу, його національний характер, працю, побут, світогляд.
3. Фольклорні твори анонімні.
4. Форма побутування фольклору – усна.
5. Фольклорні твори зазвичай варіативні.
6. Результатом колективного збереження фольклору є традиційність виконання.
7. Фольклор передає прагнення, мрії та погляди широких народних мас.
8. У фольклорі негативно зображуються вороги народу, оспівуються найкращі людські риси.
9. Фольклорні твори складаються на основі народної мови, яка має свої діалектні особливості, наголоси, інтонацію, систему символів тощо.

Основними жанрами фольклору є думи, балади, пісні: обрядові, родинно-побутові, соціально-побутові, коломийки, історичні: казки, легенди, перекази, прислів'я, приказки, загадки. Ці жанри фольклору відображають різноманітні аспекти життя українського народу та мають значний культурний та історичний вплив на суспільство. Наприклад, в українській народній творчості велику роль відіграють пісні про Кобзаря, які передають віру й героїзм нації, а також ілюструють сумну історію геноциду українського народу. В сучасному світі українські митці та композитори використовують фольклорні мотиви у своїх піснях, що роблять їх творчість більш насиченою та національно забарвленою.

Український фольклор використовує багато художніх прийомів, щоб передати різноманітні ідеї та образи, а саме:

- Звертання: «Послухайте, добрі люди, що маю сказати».
- Діалог: «Козаченку, куди йдеш? Невже жалю не маєш?».
- Психологічний паралелізм: «Вода каламутна – дівка смутна».
- Образи рослин, птахів, що набирають значення символів: «Калина – дівоча краса».
- Постійні епітети: «Молода дівчина».
- Слова із зменшувально-пестливим суфіксами: «Що я буду робитоньки».
- Гіперболізація: «Громовий голос».
- Узагальнення: «Вдома і солома їдома».
- Римований паралелізм: «Яка гребля, такий млин».
- Вислови-порівняння: «Як сніг на голову», «Як грім серед ясного неба».

Український фольклор також формує особистість українців. Він передає основні цінності та моральні принципи, які важливі для українського народу. У фольклорі закладені важливі для українців якості – чесність, працелюбність, гостинність, повага до старших та багато інших.

Отже, фольклор є невід'ємною складовою української народної творчості, яка має великий культурний потенціал та важливе значення для формування національної ідентичності та іміджу України в світі. Його жанри є важливими джерелами інформації про історію, культуру та традиції українського народу. Збереження та популяризація українського фольклору є важливим завданням національної культури та сприяє збереженню національної спадщини.

Список використаних джерел:

1. Українська народна поетична творчість. Київ, 1965. С. 69–72.
2. Мишанин О. В. Народна словесність найдавнішого часу і Київської Русі // Історія української літератури. Київ, 1967. Т. 1. С. 33–47.
3. Мишанич С. В. Система жанрів в українському фольклорі// Українознавство: Посібник. Київ: Зодіак-ЕКО, 1994. С. 263–276.